

VEILEDER TIL SØKNAD OM UTSLIPP AV SANITÆRT AVLØPSVANN

FORURENSNINGSFORSKRIFTEN KAPITTEL 12

I Norge er all forurensning forbudt, med mindre det er gitt tillatelse. Sanitært avløpsvann er forurensning og det stilles derfor en rekke krav til at Sandefjord kommune som myndighet kan gi tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann etter søknad. Dette gjelder både plassering, utforming og ikke minst rensekrav.

Veilederen er delt opp i tre underkapitler, der «Planlegging og helhetlig vurdering» vil bidra til å velge den beste løsningen som tilfredsstillter kravene, mens «Detaljvurderinger» viser til helt spesifikke deler av løsningen, til slutt «slik søker du» veileder hvordan det skal utfylles søknadsskjemaet.

PLANLEGGING OG HELHETLIG VURDERING

KOMMUNEPLAN/ REGULERINGSPLAN, LOKAL FORSKRIFT

Avklare eventuelle bestemmelser eller hensynssoner som må følges i tidlig fase av prosjektet. Ta gjerne kontakt med kommunen. Krever anlegget dispensasjon fra kommuneplan, reguleringsplan eller arealplan, må søknad om dispensasjon leveres.

Krav i kommunens lokale tømmeforskrift skal oppfylles.

AVSTAND TIL KOMMUNAL AVLØPSLEDNING ELLER FELLES ANLEGG

Det skal undersøkes muligheter for tilknytning til kommunal avløp. Dersom det er mulig å knytte seg til offentlig anlegg vil det bli stilt krav om dette. Privat fellesanlegg kan også være en bedre løsning enn separate anlegg dersom flere har behov for nytt avløpsanlegg. Mulighetene må redegjøres for i søknaden.

FLOM-, RAS- OG SKREDFARE, OG FORURENSET GRUNN

Anlegg bør ikke plasseres i et flomutsatt område. Kommunekart skal undersøkes, dersom det er mangelfull informasjon i kommunens arealdelplan, anbefales det at det også undersøkes i NVEs

Flomaktsomhetskart. Tilstrekkelig sikkerhet mot flom skal dokumenteres hvis det plasseres i flomaktsomhetsområdet.

I byggesaker som ligger i områder avmerket som faresone kvikkleire og marin grense (Hensynssone H310 i kommuneplanens arealdel), må det alltid vurderes om det er behov for geoteknisk vurdering før vedtak kan fattes. Kommunekart må undersøkes som en del av planleggingen og vurdere om det er behov for geoteknisk undersøkelser i forhold til tiltaksklasse i NVE sin veileder.

Undersøk om det foreligger forurenset grunn i området ved å innhente informasjon fra grunnforureningsdatabasen.

VANNRESIPIENT

Tilstanden i vann som vil bli berørt av avløpsvannet må kontrolleres og dokumenteres i søknaden. Mye av informasjonen finnes allerede i Vann-nett. Dersom det ikke er noe informasjon der må det dokumenteres at bekker og elver har helårsvannføring og det må tas prøver for å undersøke dagens situasjon. Denne dokumentasjonen må brukes for å velge rett løsning for utslippet.

DETALJVURDERINGER

PROSJEKTERING AV ANLEGGET

Det er mange anlegg som innfrir rensekravene satt i forureningsforskriften, men ikke alle kan brukes i enhver anledning. Undersøkelsene dokumenterer at den valgte løsningen tilfredsstiller kravene. Norsk vann rapport 262/2021 viser til fire faser i undersøkelsene, der fase 1,2 og 4 er pålagt i alle saker, mens fase 3 kun gjelder der infiltrasjon kan benyttes.

- Fase 1: Forberedende undersøkelse (må gjøres i alle saker)
- Fase 2: Innledende feltundersøkelse (må gjøres i alle saker)
- Fase 3: Detaljerte grunnundersøkelser. NB! gjelder der infiltrasjon kan benyttes til rensing eller utslipp av avløpsvann. Rapporten omfatter ikke en tilsvarende beskrivelse av fase 3 for anlegg med utslipp til vannresipient.
- Fase 4: Konklusjoner og anbefalinger (må gjøres i alle saker)

Undersøkelsene blir vurdert under behandlingen av søknaden. Det skal gjøres et minimum av grunnundersøkelser i hver sak for å avdekke om det kan infiltreres, og legges ved søknaden.

SLIK SØKER DU

Søknadsskjemaet og alle vedlegg skal fylles ut og, sammen med eventuelt andre prosjekteringsnotater, leveres til post@sandefjord.kommune.no

SØKNADSSKJEMAET

1. Ansvarlig søker: Fyll ut opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne kontakte deg eller sameiet/organisasjonen som søker om utslippstillatelse. Ansvarlig søker (tiltakshaver) er normalt den som eier og driver anlegget og som er ansvarlig for utslippet, samt drift og vedlikehold. Håndheving og sanksjoner etter regelverket vil skje overfor den ansvarlige eier.

2. Søknaden gjelder: Oppgi om søknaden gjelder et nytt utslipp eller en vesentlig økning av utslippet. Rehabilitering av eksisterende utslipp gjelder endring av en komponent av et anlegg. Fyll ut type og antall bygninger søknaden gjelder og om det skal eller er installert vannklosett. Vesentlig økning kan f.eks. være at flere eiendommer kobles til avløpsanlegget eller oppgradering av avløpsanlegg fra et eldre anlegg som var tidligere dimensjonert for mindre vannforbruk.

3. Eiendom/ byggested: Fyll inn opplysninger om eiendommen hvor anlegget plasseres og krysse av for om tiltaket er i samsvar med endelige planer eller ikke. Hvis ikke må det innhentes samtykke fra kommunens planmyndighet som legges ved søknaden.

4. Utslippssted: Det skal gis opplysninger om rensset/etterpolert avløpsvann går til sjø, bekk, eller infiltrasjonen, jf. forurensingsforskriften §12-11, og videre mer opplysninger om hvordan det etableres.

Utslippsstedet vil kunne påvirke hvilken renseløsning som kan brukes. Dette vil kunne påvirke drikkevannet, miljøet eller andre brukerinteresser. Utslippsstedet må vises i situasjonskartet samt en beskrivelse og skisse på hvordan infiltrasjon/ diffust utslipp/ ledning til vannresipient etableres legges ved søknaden.

Utslippets prosjektert størrelse skal oppgis i antall personekvivalenter (pe).

Personekvivalenter er et mål på mengde organisk materiale i avløpsvannet. I henhold til forurensningsforskriften dimensjoneres et avløpsanlegg etter antall pe beregnet på grunnlag av største ukentlige BOF-belastning i løpet av året. Ved dimensjonering av avløpsanlegg skal det brukes Norsk Vann rapport 257/2020 - Etablering og drift av mindre avløpsanlegg og VA/Miljøblad 100 - Avløp i spredt bebyggelse – valg av løsning.

Antall sengeplasser kan være et godt mål på maksimum antall personer/maksimum belastning. Ta kontakt med kommunen hvis du er usikker på hvordan du beregner utslippets forventede størrelse

5. Rensegrad: For hele Sandefjord kommune er det krav om at utslippet etterkommer minste krav i bokstav a. i forurensningsforskriften § 12-8 på grunn av brukerinteresser tilknyttet kommunens vannresipienter. Utslipp til følsomt og normalt område. Det innebærer krav om 90 % reduksjon i fosfor og 90 % reduksjon i BOF5.

Ved utslipp av kun gråvann er det krav om rensing i stedeagne løsmasser eller lignende, ved bruk av anerkjent dimensjonering og utforming, gitt i relevante normer som VA/Miljø-blad.

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand, jf. Vannforskriften §4. På grunn av dette har vi restriktiv holdning til utslipp til vannresipienter.

Utslipp til vannresipient vil derfor i de fleste tilfeller utløse krav om et etterpoleringstrinn for å ivareta renskrav for fosfor og organisk stoff. Der hvor resipienten er sjø vil behov for etterpoleringstrinn vurderes.

Det skal angis hva slags avløpsanlegg det prosjekteres under «type renseanlegg». Gjelder søknaden minirensanlegg skal det også fylles ut «Tillegg for minirensanlegg».

Dimensjonerte størrelse av det valgte anlegg skal angis i antall personekvivalenter (pe).

6. Vedlegg til søknaden: Alle vedlegg, skal fylles ut og legges ved søknaden. Manglende vedlegg vil føre til at saken ikke behandles.

- **Vedlegg A:** Dokumentasjon av nøytral fagkyndig. Skal fylles ut av det firma med hydrogeologisk og avløpsteknikk kompetanse som har utført grunnundersøkelser og prosjektert anlegg.
- **Vedlegg B:** Hvis det søkes om unntak fra §§12-7 til 12-13 skal det legges ved en begrunnelse i søknaden.
- **Vedlegg C:** Dokumentasjon på rensegrad. Fylles ut av fagkyndig firma som har utført grunnundersøkelser med opplysninger funnet ved undersøkelser. Hvor det skal etableres lukket infiltrasjonsanlegg eller infiltrasjon av restutslipp skal det utføres grunnundersøkelser i tråd med Norsk Vann rapport 262 og funn oppgis her, samt beregninger.

Alle anleggskomponenter (etterpoleringstrinn, pumpekum, slamavskillere, m.m.) beskrives her samt beskrivelse om behov for isolasjon eller varmekabel.

Søknaden må inneholde en detaljert beskrivelse av oppbygging og funksjon av anlegget. Informasjon om hele anlegget fra yttervegg til utslippspunkt skal beskrives.

Dersom eksisterende ledninger og kummer skal gjenbrukes i det nye anlegget må det dokumenteres at kvaliteten på dette er godt nok og at fremmedvann da ikke vil bli koblet til det nye anlegget dersom det har blitt gjort tidligere. Dersom kvaliteten ikke er god nok, eller det er andre utfordringer, må eksisterende ledninger og kummer byttes ut.

Søknaden må inneholde informasjon om de viktige punktene for drift og vedlikehold.

Søknaden må inneholde oversikt over kravet for slamtømming som beskrevet i anleggets tekniske godkjenning fra SINTEF. Tømmeinstruks skal være vedlagt søknaden, og i dokumentasjonen til anlegget det søkes om må det redegjøres for hvordan prøvetaking kan tas.

- **Vedlegg D:** Situasjonsskart. Eksempel på situasjonsskart som skal legges ved søknaden i målestokk 1:5000 eller større. Hele anlegget fra yttervegg til utslippspunkt skal vises i situasjonsskart.

Tabell 1 viser innholdet som skal være med i kart og situasjonsplan, samt kilder der informasjonen kan innhentes eksternt.

Tabell 1: Kart og situasjonsplan

Drikkevannskilder	Granada og egne kartlegginger
Lokaliteter for naturmangfold	Naturbase
Eksisterende grunnforurensning	Grunnforurensningsdatabasen
Kjente kulturminner	Askeladden og Kulturminnesøk
Flomutsatte områder	NVE Flomaktsomhet
Kvikkleireområder	Kommuneplan kart og NVE veileder
Plassering av øvrige brukerinteresser	Egen kartlegging
Alle komponenter i anlegget	Egen kartlegging
Kvartærgeologi og infiltrasjonsevne	NGU
Fjell i dagen	Egen kartlegging
Prøvelokaliteter, strømningsretning og fallretning	Egen kartlegging
Veiatomst med plass og snuplass for tømmebil	Egen kartlegging

- **Vedlegg E:** Hvis det er flere enn en eiendom som skal tilknyttes anlegget, skal det legges ved en liste av alle eiendommer som skal og/eller er tilknyttet anlegget (hvis det gjelder søknad om utvidelse).
- **Vedlegg F:** Oversikt over brukerinteresser. Alle brukerinteresser i nærheten skal vurderes. Der hvor det fylles ut for «ikke relevant» eller «nei» må det beskrives hvorfor det ikke er relevant eller beskrive tiltak for å motvirke konflikt.

Brukerinteresser i nærheten har stor betydning for plassering og utforming av anlegget.

Alle drikkevannskilder for omringende eiendom må kartlegges og vurderes i søknaden. Det er forbudt å forurense drikkevann. Hva som er sikker avstand mellom utslippssted og drikkevannskilden må vurderes i hvert tilfelle av personer med kompetanse innen geologi og hydrogeologi, renseprosesser i jord og smitterisiko, med beregnet oppholdstid.

Registrert naturtyper, arter av interesser, m.m. i området? Det må undersøkes i Naturbase. Dersom det ikke er gjort konsekvensutredning som del av en arealplan bør det gjøres i søknaden.

Alle kulturminner og kulturmiljøer skal vernes. Dersom det er registrert automatisk fredete kulturminner i området må det redegjøres for i søknaden. Det vil bli innhentet uttalelse fra Kulturminnemyndigheten før en ev. tillatelse kan gis.

- **Vedlegg G:** Det er krav om at berørte parter, som regel naboer får varsel om tiltaket. Det kan brukes partsvarsling i forbindelse med forurensningsaken for tillatelse til tiltak behandling.

Det skal forekomme i nabovarslet at mottaker har 4 ukers svarfrist. Søknaden skal inneholde varselet som ble sendt ut, oversikt over mottakere.

Søknaden skal ikke sendes til kommunen før 4 ukers svarfrist har overstått eller det er mottatt samtykke fra varslede.

- **Vedlegg H:** Kvittering på nabovarslet som viser datoen det er sendt og eventuelt samtykke.
- **Vedlegg I:** Merknader/protester fra parts-/nabovarsling og ansvarligsøkers svar på eventuelle merknader/protester skal legges ved søknaden. Det skal vurderes om ansvarlig søker har vurdert merknadene.

7. Eventuelle merknader: Her kan det fylles ut mer informasjon som dere mener er nødvendige for saksbehandling.

8. Underskrift og erklæring: Det er ansvarlig eier som skal undertegne søknaden, ikke ansvarlig søker.

Hvis det er flere eiendommer som skal tilknyttes anlegget trenger vi enten en erklæring om fellesanlegg eller undertegnet bekreftelse fra eierne av alle eiendommer som skal tilknyttes anlegget.

TILLATELSE TIL TILTAK

Det behandles tillatelse til tiltak sammen med søknad om utslippstillatelse for de fleste anlegg. Vedleggene om erklæring om ansvarsrett for SØK, PRO og UTF og gjennomføringsplan legges ved søknad og sendes sammen med søknad om utslippstillatelse.

Nabovarsling kan dekkes av partsvarsling i forbindelse med søknad om utslippstillatelse hvis alle naboer er varslet og varselet inneholder riktig informasjon.

Eventuelt egen dispensasjonssøknad med begrunnelse og vedlegg, dersom anlegget krever dispensasjon fra plan skal legges ved søknad som sendes til postmottak.

FERDIGMELDING

Ferdigmelding sendes via kommunens entreprenørportal som melding om utført arbeid med målsatt skisse. Portalens løsning skal brukes ved målsettinger av skisser. Vi godtar Gmi-fil, Sosi-fil, portalens tegneverktøy, tegneverktøy med Kof-fil.

VEDLEGG 1: SJEKKLISTE FOR SØKNAD

Denne sjekklisten er for ditt eget arbeid og skal ikke leveres med søknaden. Det er for å kunne huke av alt som er undersøkt og tatt hensyn til under arbeidet med søknaden. Den viser til anbefalingene i «Sjekkliste for vurdering av utslipp av avløpsvann» utarbeidet av Norsk Vann som vi bruker i vår saksbehandling.

- Forhåndskonferanse
- Kart og situasjonsplan
- Mulighet for tilknytning til offentlig anlegg eller privat fellesanlegg
- Arealplanstatus
- Generell samordningsplikt
- Sikring av vann og avløp
- Vannforvaltning
- Beskyttelse av drikkevann
- Beskyttelse av innbyggernes helse
- Beskytte naturmangfold
- Beskytte automatisk fredede kulturminner
- Sikkerhet mot flom
- Sikkerhet mot kvikkleireskred
- Unngå spredning av forurenset grunn ved gravearbeider
- Helhetlig kartlegging og vurdering
- Søknad om tillatelse til byggetiltak
- Erklæring om ansvarsrett for SØK, PRO og UTF

- Kompetanse for prosjektering og utførelse
- Varsling av berørte parter
- Gjennomføringsplan
- Undersøkelser som grunnlag for valg av renseløsning
- Dimensjonering
- Utslippssted
- Renseeffekt
- Forholdet til standardkravene i forurensningsforskriften
- Beskrivelse av anlegget/renseløsning det søkes om
- Fra husvegg til utslippspunkt/utstrømningsområde
- Fremmedvann
- Behov for varmetilførsel eller isolasjon
- Behov for tiltak mot oppdrift
- Forhold til eksisterende ledninger og kummer
- Drift- og vedlikeholdsavtale (serviceavtale) og nødvendig kompetanse for å drive service
- Vilkår om drift og vedlikehold for øvrig (betingelser for bruk)
- Tilgjengelighet for slamtømming
- Behov for slamtømming
- Instruks for tømming av slam
- Prøvetaking
- Forhold til brukt filtermateriale
- Grunnundersøkelser
- Forhold til om slamflukt må ivaretas særskilt
- Dokumentasjon om minirensanlegg med teknisk godkjenning

